

- JASNOST:** vyhýbání se nedorozumění
ujasnění cílů a priorit
odhad schopností
- PŘESNOST:** pokládání dobře formulovaných otázek
poskytování dobře formulovaných odpovědí
- NÁLEŽITOST:** otázky, odpovědi i důvody se musí týkat tématu
poskytování přiměřených odpovědí
- KONZISTENCE:** bez logické i praktické nekonzistence
- SPRÁVNOST:** závěr vyplývá z předpokladů
- ÚPLNOST:** prozkoumání všech možných důvodů, cest, námitek
- ČESTNOST:** otevřenost, nestrannost, bezpředsudečnost

1. ZÚŽENÍ TÉMATU

Alkohol a filozofie → Střízlivost a opojení v Platónových dialozích → Srovnání epistemologického významu opojení v dialozích *Symposion*, *Faidros* a *Faidón*

Alkohol a film → Alkohol, stereotypy a fantasy filmy → Role pijáka v *Pánovi prstenů*, *Conanovi* a *Xeně*

Alkohol a sport → Alkoholem podněcované násilí na tuzemských fotbalových stadionech → Vliv značky čepovaného piva na násilné chování na fotbalových stadionech: dvě případové studie (Staropramen versus Starobrno)

2. JAKÁ JE OTÁZKA?

Liší se role opojení v uvedených dialozích? Je možné vystopovat rozdílná hodnocení opojení u Platóna či jeho interpretů? Lze poskytnout dostatečně přesné vymezení pojmu opojení v Platónově teorii?

A. KOMPOZICE

a) Jaké jsou části tématu a jak jsou spojené?

Věnují filozofové větší pozornost pivu (Bondy), vínu (Sokrates), či destilátům (Descartes)?

b) Je téma částí nějakého širšího systému?

Jak se podílí alkohol na intelektuálním výkonu?

B. HISTORIE

a) Jak a proč se téma proměňovalo?

Existuje souvislost mezi zákazem ředění vína a krizí helénistické filozofie?

b) Bylo téma součástí některé širší historické události?

Změnila se filozofická recepce alkoholu po upálení Giordana Bruna?

C. KLASIFIKACE

- a) Co je vaše téma zač? Jsou všechny jeho výskyty vždy stejné?
Existuje souvislost mezi společensko-vědní rolí filozofie a rolí alkoholu?

- b) Kam téma zařadit? Pomůže nám to dané téma lépe pochopit?
Je otázka po vztahu alkoholu a filozofie otázkou filozofickou?

D. HODNOTA

- a) Jakých hodnot se vaše téma týká? Jaké hodnoty podporuje?
Jak se liší hodnocení epistemologického významu alkoholu u Descarta a Platóna?

- b) Je vaše téma užitečné? Proč?
Může znalost toho, jak daný filozof recipoval alkohol, přispět k lepšímu pochopení jeho díla?

1. O ČEM PÍŠETE?
2. CO SE CHCETE DOZVĚDĚT?
3. PROČ BY O TOM MĚL VĚDĚT ČTENÁŘ?

PROBLÉM → podmínky, za kterých se objevuje + nepříjemné důsledky, ke kterým vede

- podmínkou praktického problému je výchozí situace, důsledkem je cena, kterou zaplatíte, pokud problém nevyřešíte
- podmínkou teoretického problému je výchozí neznalost či nepochopení, důsledkem je opět neznalost či nepochopení (avšak hlubší, zásadnější, bolestivější)

PROBLÉMY DRUHU

- Jakkoli se zdá, že X je Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X je nutnou vlastností Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X je dobré/důležité/krásné/zajímavé, není tomu tak.

PROBLEMY ČÁSTÍ A CELKU

- Jakkoli se zdá, že X je částí Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X se pojí s Y způsobem Z, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že všechna X mají části Y, není tomu tak.

PROBLÉMY VZNIKU A SOUČASNÉHO STAVU

- Jakkoli se zdá, že X je setrvalé/vzrůstající/klesající, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X vzniklo z Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X vzniklo v pořadí a-b-c, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X je součástí trendu, není tomu tak.

PROBLÉMY PŘÍČINY A ÚČINKU

- Jakkoli se zdá, že X způsobilo Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X způsobilo Y, ve skutečnosti X i Y způsobilo Z.
- Jakkoli se zdá, že X je dostatečnou podmínkou Y, není tomu tak.
- Jakkoli se zdá, že X způsobuje pouze Y, ve skutečnosti způsobuje i Z.

PROBLÉMY PERSPEKTIVY

- Doposud se o X hovořilo výhradně v souvislosti s Y, avšak z hlediska Z je možné odhalit o X nové skutečnosti.
- Doposud se X používalo pouze k vysvětlení Y, avšak nová teorie toto hledisko rozšiřuje.
- Doposud bylo X analyzováno/hodnoceno způsobem Y, což vedlo k odmítnutí X v systému Y. Nová teorie odhaluje, že Y není relevantní vzhledem k X.

ARGUMENT je tvrzení podpořené důvody; jde o skupinu dvou a více tvrzení, kdy jedno z tvrzení (**závěr**) je podpořeno jiným tvrzením nebo tvrzeními (**premisy**)

ARGUMENT není

- zpráva
- ilustrace
- nepodpořené tvrzení
- podmínkové tvrzení
- vysvětlení

- „Jestli je nějaká chyba, tak je někde v trojúhelníku policie - státní zástupce - soud," dodal Paroubek
- „Bezpečnostní služby to trošku přehánějí se strašením s hrozbou terorismu a berou to jako argument, aby získali větší moc nad lidmi," upozornil Filip.

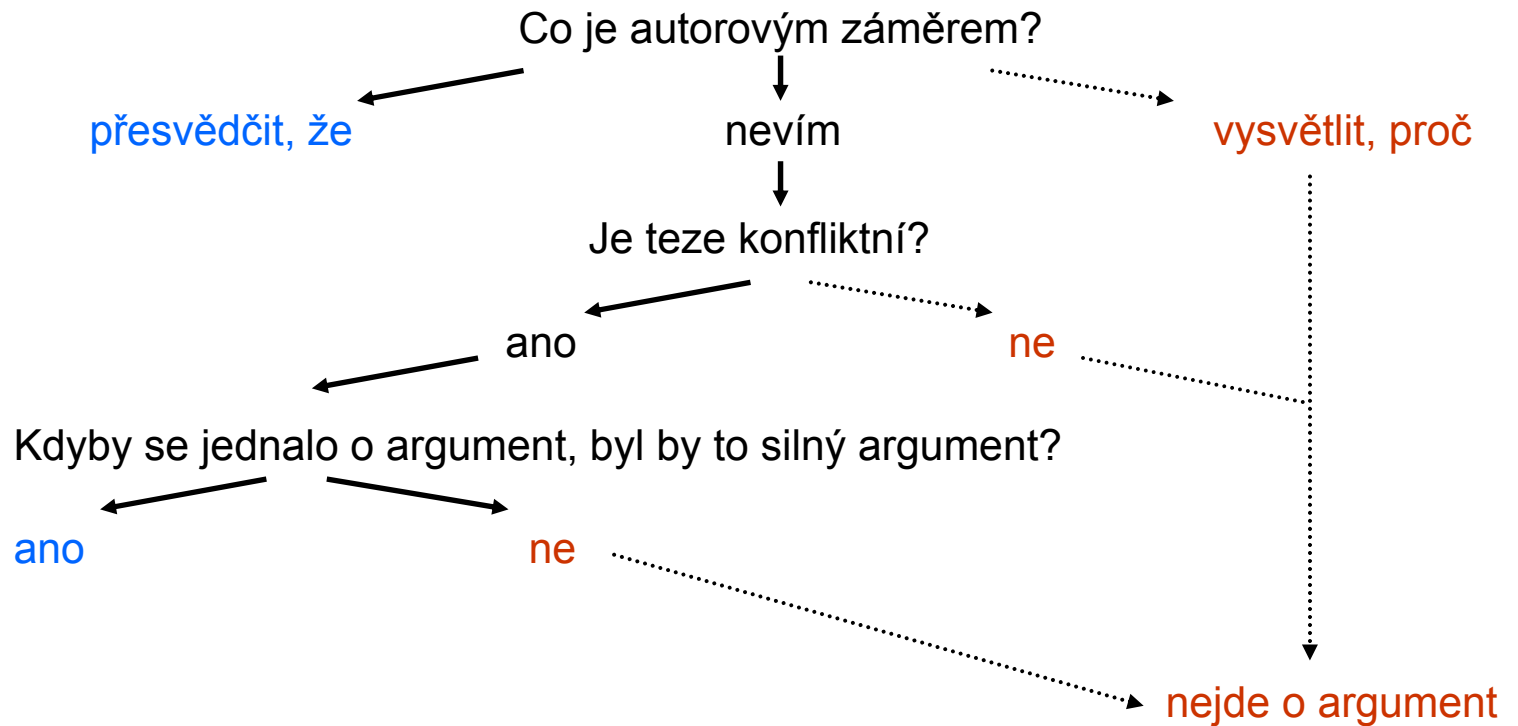
UVAŽOVÁNÍ

- **ARGUMENT** (premisy a závěr): autor předpokládá, že většina posluchačů nevěří v platnost závěru
- **VYSVĚTLENÍ** (explanans a explanandum): autor předpokládá, že většina posluchačů věří v platnost explanans

ARGUMENTACE je forma uvažování, při níž závěr není přijímán jako platný → cílem argumentace je přesvědčit oponenta o tom, **že** závěr platí

VYSVĚTLENÍ je forma uvažování, při kterém je závěr publikem předem přijat jako platný → cílem vysvětlení je přesvědčit publikum o tom, **proč** závěr platí

- „Film je portrétem doby, v níž bylo ukradeno na půl miliardy korun. Žijeme ve zlodějské zemi, kde po sametové revoluci nastala sametová loupež.“

JE VÁŠ TEXT KOREKTNÍ?

- Proč je problém vymezen právě takto?
- Proč si vůbec myslíte, že je to problém?
- Co je to za problém?
- Jaké řešení vlastně navrhuje?
- Není vaše tvrzení příliš silné?
- Proč je vaše odpověď lepší než jiná?
- Rád bych viděl jiný typ důkazů!
- Nejste dostatečně přesný!
- Nejste dostatečně aktuální!
- Nepracujete s reprezentativním vzorkem!
- Nepracujete se skutečnými autoritami!
- Musíte předložit více důkazů!

EXISTUJÍ JINÁ MOŽNÁ ŘEŠENÍ?

- zjevné slabiny, se kterými se dokážete vypořádat
- alternativní linii argumentace, která je ve vašem oboru významná
- alternativní závěr, který si čtenář přeje více než váš závěr
- alternativní důkazy, se kterými je čtenář pravděpodobně obeznámen
- důležité protipříklady, které dokážete uspokojivě neutralizovat